

Scheldevalleiroute 1

DE SCHELDEVALLEI

Men kan langs de Bovenschelde twee verschillende landschapstypes onderscheiden:

- Ten noorden van de Zwalmmonding merken we een alluviale vlakte die langs de oostzijde is afgeboord door een steilrand en langs de westzijde geen duidelijke begrenzing kent. Het landschap heeft een gesloten karakter dat ontstaan is in de eerste helft van de 20ste eeuw. Het is het gevolg van populieraanplantingen op uitgebrikte gronden en de omranding van percelen door middel van knotbomen.
- Ten zuiden van de Zwalmmonding zien we een brede vallei, dat langs de oostzijde begrensd wordt door steile hellingen onder bos en langs de westzijde door zachtere hellingen met open karakter, ingenomen door de landbouw.

De Scheldevallei heeft in de loop der tijden grondige veranderingen doorgemaakt. In de 18de eeuw was ze nog een echte alluviale vlakte en vormde een aaneengesloten geheel van lage beemden, waardoor de Schelde kronkelend een weg zocht. Ieder winterhalfjaar overstroomde de aanzwellende watermassa de vallei en liet er telkens een laagje vruchtbaar slib achter. De mens poogde dit overstromingsproces in te dijken: hij legde dijken en grachten aan en bouwde sluizen. Sindsdien werden de meersen gebruikt als hooilanden en lieten de hoger gelegen delen bewoning en akkerbouw toe. De aangeslibde riviervallei werd uitgebaat voor de vervaardiging van bakstenen. Deze activiteit, die zijn hoogtepunt kende rond de eeuwwisseling, was algemeen tussen Gent en Oudenaarde.

In de 19de eeuw werd de bochtige Schelde op vele plaatsen rechtgetrokken. Hierdoor werd de scheepvaart bevorderd en de waterafvoer versneld, zodat de jaarlijkse overstromingen niet meer voorkwamen. Meanders werden daarbij afgesneden en bleven achter als stilstaande waters. Ze vormen één van de meest waardevolle landschapselementen in de vallei. Vanaf ± 1960 werd de Schelde verder rechtgetrokken en gekanaliseerd, zodat zij nu toegankelijk is voor schepen tot 1350 ton.

De streek van de Bovenschelde tussen Gent en Kluisbergen biedt een

prachtig landschap, doorspekt met veel cultuurhistorische elementen en waardevolle natuurgebieden. Maar deze vallei, met haar typische flora en fauna, wordt bedreigd door allerlei menselijke activiteiten.

De oppervlakte aan grasland neemt langzaam af, natte soortenrijke hooilanden en -weiden zijn zeer zeldzaam geworden. Verdere aftakeling van dit landschap moet vermeden worden. Op initiatief van de Provincie Oost-Vlaanderen werd gestart met een project tot behoud en herwaardering van de Scheldevallei. Het is de bedoeling een beleids- en ontwikkelingsplan uit te werken ter bescherming van het landschap met zijn ecologische en cultuurhistorische waarden.

PRAKTISCH

- Start: Het dorpsplein te Zwijnaarde-Gent
- Afstand: 30 km

De fietsroute loopt overwegend door een vlak landschap in de Scheldevallei en langs de Scheldeoevers. De weggedeelten in het landelijke gebied te Merelbeke en Semmerzake zijn minder goed befietsbaar. De fietsroute is bewegwijzerd door middel van zeshoekige borden en maakt deel uit van drie aansluitende fietsroutes in de Scheldevallei nl. Gent-Gavere (1), Gavere-Oudenaarde (2) en Oudenaarde-Kluisbergen (3).

Fietsverhuur

In het NMBS-station te Gent (09/222.44.44) kan een fiets gehuurd worden. Om het startpunt in Zwijnaarde te bereiken, fietsen we onder de spoorwegbrug en volgen de Voskenslaan richting Oudenaarde. Aan het kruispunt met de Maaltebruggestraat draaien we rechts in. Aan de Kortrijksesteenweg, volgen we rechts het fietspad, dat naast de brug loopt. We volgen het veilige fietspad links langs de Ringvaart steeds rechtdoor. We fietsen voorbij het grootwarenhuis en nemen verder links de Gestichtstraat. Daarna volgen we rechts de Zwijnaardsesteenweg, over de Ringvaart en de E40, steeds rechtdoor, de straat wordt Heerweg-Noord. We dwarsen een kruispunt en rijden verder de Dorpsstraat links in, naar het Dorpsplein van Zwijnaarde.

Deze fietsroute (39 km) start in Wetteren aan het Provinciaal Domein "Den Blakken", een promotie-centrum voor sierteelt, rozenteelt en parkbomen. Afwisselend tussen de rozenvelden, boomkwekerijen en het groen van de open natuur voert deze route ons doorheen de landelijke dorpen Serskamp, Wichelen, Uitbergen en Schellebelle. In de zomermaanden als de rozen bloeien en de sierheesters weelderig in het groen staan oogt het geheel uiteraard nog mooier.

Tijdens deze fietstocht maken we eveneens kennis met de Schelde, die hier bestendig tussen de dijken loopt en aan getijden onderhevig is. We kunnen genieten van de open Scheldemeersen en laten ons overzetten door het veer in Schellebelle.

TOERISME OOST-VLAANDEREN
Het Metselaarshuis · Sint-Niklaasstraat 2
9000 Gent
T. 09-269 26 00 · F. 09-269 26 09
e-mail: toerisme@oost-vlaanderen.be
website: www.tov.be

